

A numerus clausus éltetésével fogadták a szegedi »bajtársak« a Turul Szövetség fővezéreit.

„Követtáborozás” a szegedi egyetemen.

(A Délmagyarország munkatársától.) A »Turul« Szövetség, a Magyar Egyetemi és Főiskolai Bajtársi Egyesületek Országos Központja szombaton és vasárnap tartja »országos követtáborát« Szegeden.

A »követtáborra« bejelentett fővárosi vendégek vitéz Bánsági György fővezérrel a szombat déli személyvonattal érkeztek meg Szegedre. A fővárosi vendégek tiszteletére a szegedi bajtársi egyesületek diszes fogadtatást dolgoztak ki. Az állomáson a vonat beérkezése előtt egész diszszázadok vonultak fel. Az egyetemi ifjak megszállták az állomás perronját, úgy hogy a bajtársi egyesülethez nem tartozó egyének alig juthattak ki a perronra. A személyvonat beérkezésének pillanatában *kürtszó hangzott el*, majd az egyik személykocsiból egymásután szálltak ki a *vezérek*. Elöl vitéz Bánsági (Velesov) György diszgyenruhában,

utána a fővárosi vendégek.

Vitéz Bánsági Györgyöt nagy éljenzéssel fogadták, miközben sűrűn hangzottak el a felkiáltások:

— *Éljen a numerus clausus! Le a zsidókkal!*

A Turul fővezére ezután *elvonult az egyetemi diszszázadok előtt*, majd fogadta a szegedi egyetemi polgárok küldöttségét.

Délután négy órakor az egyetem aulájában *követtáborozás* volt, amelyet dr. Tóth Károly prorektor, a Turul Szövetség szegedi kerületének *tiszteletbeli magisztere* nyitott meg. A követtáborozásról nem számolhatunk be, mert az aulába csak szigorú igazoltatás után lehetett bejutni.

Este kilenc órakor a Tisza-szálló nagytermében 200 terítékes vacsora volt, amelyen teljes számban megjelentek a »bajtársak« követei.

Vonuljon ki a közgyűlésből a mai közigazgatási rendszer ellenzéke!

Mondjanak le a közgyűlés törvénytisztelő tagjai. Meg kell felelkezni a közgyűlés minden határozatát.

A pénteki közgyűlési határozat után nem sok választásuk marad azoknak, akik még közszereplésük kedvéért sem akarnak lemondani a törvényesség álláspontjáról. A törvénytisztelet nemcsak arra kötelez, hogy másoktól elvárjuk a törvényekkel szemben kötelező engedelmisséget, hanem arra is, hogy *magunk távolmaradjunk a törvényes helyzet felől össze nem egyeztethető ténykedésektől.*

Végre eljutottunk felvilágosító munkánkban odáig, hogy a város főjegyzője, hivatali állásából kifolyólag az autonómia órá is elismerte álláspontunk törvényességét s

törvénytelennek jelentette ki a közgyűlés felfüggesztését célzó indítvánnyal szemben a város tanácsának állásfoglalását.

Persze, a vörösök borzasztó tudománykedvelő népek voltak itt a tanyákon. Minden tanyaajtót azzal törtek fel: Könyvet, vagy életet!

— Nini, itt van egy könyv, — motozok a limlomban —, nem is egy, hanem három.

Szép vászonkötésű könyvek, látni nem igen látom őket a homályos sarokban, de érzem az ujjaimmal, hogy akadémiai kiadványok.

— Azok a vörösöknek se kellett, — mosolyog mérgesen a tanító ur.

Ahogy kiviszem a napra a könyveket, konstálom, hogy miért bukott meg a vörös diktatura. Azért, mert ez az akadémiai kiadvány nem kellett nekik. »A deduktív és induktív logika rendszere, mint a megismerés elveinek és a tudományos kutatás módszerének előadása. Irta Mill John Stuart. A M. Tud. Akadémia megbízásából fordította Szász Béla«.

Most már aztán én kezdtem el hümmögni.

— Hogy került ez a könyv ide, tanító ur?

— Ez, kérem? Ugy, mint a többi. Állami letét. Tetszik látni benne van a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének a pecsétje.

Hát a megismert igazság ellen nem lehet hadakozni. Különösen, mikor M. J. Stuartnak a párja is előkerült a limlombból: *Hüppe Szaniszló, A lengyel alkotmány története. A magyar állam letéte. A lószaggató-dülői nép-könyvtár számára.*

Pedig a szándék akkor is jó volt. Kenyeret sütni az éhes népleleknek. Csak a dagasztóteknő volt lyukas, a sütőlapát fejetlen és a kemence fütetlen. Ez persze még a vízözön előtt volt. Az a Mill John Stuart deduktív és induktív logikája még a vízözön után se fogja rászoktatni a magyar népet az olvasásra.

A város közgyűlése azonban pénteki határozatával nem a törvényesség követelményeit juttatta érvényre s azt a paradox-helyzetet teremtettem meg, hogy

az önkormányzat szerve maga helyezte az önkormányzatot törvényen kívül.

Valamikor a tiszakálmáni, vagy perczel-dezsői uralom idején, amikor pedig a központi végrehajtó hatalmat az önkormányzatok rovására fejlesztették ki, *felfüggesztették volna annak a törvényhatóságnak önkormányzati jogát, mely ilyen nyíltan helyezkedett volna szembe a törvénnyel.* Felfüggesztették volna s királyi biztost küldtek volna a nyakába annak az önkormányzati testületnek, mely csak saját magát önkormányozza, nem pedig az önkormányzat ügyeit, az önkormányzat területén élő polgárságot.

A törvény tisztelete most nem kapja meg ezt a védelmet. A belügyminisztérium többször nyilvánította már azt a meggyőződését, hogy a törvény értelmében *évenként kell kiigazítani a virilisták névjegyzékét s évenként kell megtartani az időközi választásokat.* A belügyminisztérium eddigi álláspontja szerint azonban az időközi választásokat az 1914. éves választói lajstrom alapján lehet csak megjeitni. Ennek az álláspontnak érvényesülése azt jelentené, hogy — miután az 1914-es lajstromot azokból állították össze, akik már 1913-ban szavazati joggal bírtak,

az időközi választásokon csak negyven évnél öregebb választó polgárok vehetnének részt

s ez a felfogás ezenfelül

tizenötévi helybenlakáshoz kötne a választói jog gyakorlását.

A legkonzervatívabb, ha úgy tetszik, a *legreakciósabb* felfogás harminc éves kort követel meg a törvényhozótól s a belügyminisztérium *negyven éves* kor betöltését követeli meg a községi választói jog gyakorlójától. A legkonzervatívabb, talán legreakciósabb választási rendszerek *hat éves* helybenlakást követelnek, — Tisza István választójoga csak négy éves helybenlakást követelt s a belügyminisztérium törvénytárgyazata *tizenöt éves* helybenlakást kíván. Ha a belügyminisztérium álláspontját a közigazgatási bíróság törvényesnek tartotta volna, akkor természetesen megtartanák a községi választásokat Szegeden is. De Rakovszky Iván kegyelmes ur olyan hatalmas lépést tett meg a — jogkiter-

PATZAUER rumok, likőrök, palackborok

jesztés felé, annyi joggal ruházta fel a demokráciára éretlen tömeget, olyan »ugrást csinált a sötétbe,« hogy az ország és város nyugalma érdekében »utjába kell most állni« a — *törvény érvényesülésének.* A közigazgatási bíróság ugyanis a minap Debrecenre, az elmúlt napokban pedig Pécsre vonatkozóan mondotta ki, megsemmisítvén a 914-es lajstrom alapján megejtett választást, hogy

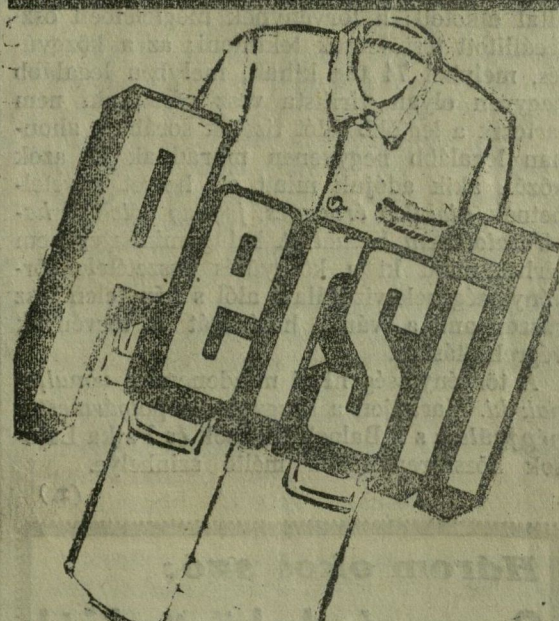
az időközi választásokat a törvény értelmében a választás évére összeállított választói lajstrom alapján kell megejtetni.

Voltaképpen nem is kellene közgyűlési határozat a közgyűlés felfüggesztéséhez. Az igazoló és bíráló választmányok dolga és feladata a törvényhatósági bizottság állandó ki-egészítéséről gondoskodni s a közigazgatási bíróság elé kizárólag csak az igazoló és bíráló választmány sérelmes határozatai ellen benyújtott panasszal lehet az ügyet terelni.

A közgyűlés felfüggesztését megtagadó közgyűlési határozat ellen sem a belügyminiszterhez intézett felelkezés, sem a közigazgatási bírósághoz benyújtott panasz nem vezet eredményre.

A belügyminiszternek ugyanis az az álláspontja, hogy ebben a kérdésben a felülvizsgálat joga nem őt, hanem a közigazgatási bíróságot illeti meg, a közigazgatási bíróság pedig nem mondhat a törvény alapján mást, csak azt, hogy a közgyűlési határozat felülvizsgálatát a törvény nem utalta hatáskörébe s az ő felülvizsgálati jogköre nem a közgyűlésnek, hanem csupán az igazoló és bíráló bizottmány határozata felülvizsgálatára terjed ki. Mintahogy a debreceni és pécsi esetekben is az igazoló bizottság határozatai ellen benyújtott bírói panaszok folytán semmisítette meg az 1914-es lajstrom alapján megtartott választásokat. A közigazgatási bíróságnak ez a felfogása természetesen megfelel a törvényes rendelkezéseknek, a belügyminiszter álláspontja már vitatható a törvényesség szempontjából, *politikai* okokból azonban a belügyminiszter sem tér el ettől a gyakorlattól, miután, ha eltérne, a — *tizenegyes lajstrom alapján kellene mindenütt megtartani az időközi választásokat.*

A város nyugalmanak megőrzésére való hivatkozással aligha lehet elcsöndestíteni azokat az aggodalmakat, melyeket ez a törvé-

Minden fehérneműt mosdass! A Pécsi fáradtság nélkül hűfélére és tisztává teszi még a legpiszkosabb munkaruhát is. Egy szerű főzés eltávolított minden foltot

A használati utasítás betartása fokozza az eredményt!